KWARTAALSCHRIFT van de Historische vereniging OLD REURLE.

Jaargang 18 nummer 4 (4e kwartaal 2000).

Bestuur:

Voorzitter: M.G.Kok, Barchemseweg 67, 7261 DB Ruurlo,
Telefoon 0573 - 453090.

Secretaris: L. W. Besselink, Noorderweme 6, 7261 PX Ruurlo,
Telefoon 0573 – 452376,
Postbusnummer 61, 7260 AB Ruurlo.

Penningmeester: A. Flierman, Vrochterdijk 16, 7244 PN Barchem,
Telefoon 0573 – 451921,
Bankrekening: RABO-bank Ruurlo, rekeningnummer 3567.22.996,
t.n.v. historische vereniging Old Reurle.

Lid: Mevr. R. Greupink - Wolsink, Hessenweg 4, 7261 AP Ruurlo,
Telefoon 0573 – 452477.

Lid: G. J. Kleyn Winkel, Dwarsdijk 10, 7025 CR Halle,
Telefoon 0573 – 461248.

Lid: J.M. Bakker, Morsdijk 1, 7261 RX Ruurlo,
Telefoon 0573-491293.

Lid: Mevr. I.H. Brinkhuis-Baltus, Burg.v.T.v.Serooskerkenweg 7, 7261 CT Ruurlo,
Telefoon 0573-453376.

Redactie:

Eindredactie: J. H. Tornij, Watersnipstraat 2, 7132 DG Lichtenvoorde,
Telefoon 0544 - 379691.

Redactieleden: W. J. Bluemers, Schoolstraat 1, 7261 GH Ruurlo,
Telefoon 0573-452062.
H. Post, 't Heering 13, 7261 VK Ruurlo,
Telefoon 0573-451264.

De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Zutphen, onder **nummer 40103401**.
Het kwartaalblad "Onder d'n Kroezeboom" is geregistreerd onder nummer **ISSN 0929-919X**.
De vereniging heeft een internetsite: www.oldreurle.nl

o-o-o-

wensen overlaat en ik op 13 november geopereerd ben aan m'n dikke darm vanwege een tumor.
Daarom, voor u allen een prettige maand december, fijne feestdagen, een goede jaarwisseling en een zeer van harte gezond weerzien in het jaar 2002

Martin Kok.

VAN HET SECRETARIAAT:

Op 10 oktober 2001 hebben wij een extra algemene ledenvergadering gehouden. Op de agenda stond het benoemen van 2 nieuwe bestuursleden.
De nieuwe bestuursleden zijn met algemene stemmen benoemd t.w. mevr. I.H. Brinkhuis en de heer J. H. Bakker. Beide stonden al als kandidaat op de lijst. Wij verwelkomen Ineke en Joris in ons bestuur en hopen op een prettige samenwerking.

Ingekomen stuk:
Van het Herbarium Universitatis Universiteit van Amsterdam, ontvingen wij een brief, dat men in het bezit is van een plantencollectie van 1763 nummers van dhr. J. Ensink Ajz, destijds woonachtig in Ruurlo (enkele afdrukken van het herbarium van dhr.Ensink ziet u in deze Kroezeboom)
Deze planten zijn verzameld in de periode tussen 1881-1894 in Ruurlo en omgeving. Bij deze collectie is een handgeschreven catalogus met een lijst van alle door hem verzamelde plantensoorten alsmede een handgeschreven notitieboekje met 1564 plantensoorten met gegevens van vindplaatsen.
De locaties zijn nauwkeurig omschreven als: in het broek bij Mentink; Beek bij de Visch; bij de Koekkoek; kleine Wierse in een heidepoel enz. De collectie geeft een vrij volledig beeld van de flora rond Ruurlo van ca 120 jaar geleden.
Men vraagt ons om informatie wie dhr. Ensink was, Dhr. F. Toevank wist dit direct en de informatie hierover vindt u verderop in deze Kroezeboom.
Inmiddels heb ik van de Universiteit verdere informatie ontvangen over deze collectie, waarvan in deze Kroezeboom ook enkele afdrukken. Het herbarium Ensink bevat planten zoals melkviooltje, bolderik, dwergvlas, draadgentiaan, grote muggenorchis, korensla, naaldenkervel, pilvaren, vlaswarkruid en grote wolfsklauw. Verder heeft de catalogus interessante vermeldingen als: harlekijn, in weiden,donderblad op daken,muurbloem op muren van het fort Rammekens.

Aangezien het veel werk is om de volledige catalogus te kopiëren vraagt men of er in Ruurlo voldoende interesse en botanische kennis aanwezig is om na te gaan hoe de stand van de flora nu is. Alleen dan ontvangen wij verdere gegevens.
Men overweegt wel in 2002 een biologie student een inventarisatie te laten maken van de huidige flora in Ruurlo, in overleg met FLORON (Leiden)

Degene die over de interesse en de botanische kennis beschikt kan zich melden bij de secretaris voor verdere informatie

De totale collectie is in 1929 aan de Universiteit van Amsterdam geschonken door J.B. Bernink van het Museum Natura Docet te Denekamp.

Of dit een vervolg krijgt is dus aan de natuurliefhebbers en deskundigen. (wordt hopelijk vervolgd)

Leo Besselink.

VAN DE PENNINGMEESTER:

Per 1 januari 2002 gaat alles over in euro's. Daarom is de contributie voorlopig vastgesteld op:

Persoonlijk lid	*f*. 30,-	wordt	13.65 euro
Echtparenlid	*f*. 45,-	wordt	20.45 euro

Op de ledenvergadering van 13 maart 2002 komen wij met een nieuw voorstel.

Voor de uitgiftes van Old Reurle gelden de volgende prijzen:

Boeken:
Transvaal dat lig in Reurle; boek over veldnamen in Ruurlo en Mariënvelde (incl. Barchem en Zwiep)
Leden: *f*. 17,50 wordt 7.95 euro
Niet leden: *f*. 24,50 wordt 11.15 euro

Ruurlo door de jaren heen:
Leden: *f*. 12.50 wordt 5.70 euro
Niet leden: *f*. 18.50 wordt 8.40 euro

De boeken zijn verkrijgbaar bij Old Reurle (dhr. A. Flierman) en de Bruna winkel.

Video's:
Openluchtspelen:
Leden: *f*.35,- wordt 15.90 euro
Niet leden: *f*.45,- wordt 20.45 euro

Onder de Kroezenboom (door wijlen huisarts dr.Bakker)
Leden: *f*.45,- wordt 20.45 euro
Niet leden: *f*.55,- wordt 35.00 euro

De video,s zijn verkrijgbaar bij Old Reurle dhr. A. Flierman.

Kalenders:
Verjaardagskalender (met afbeeldingen van oud Ruurlo).
Leden: *f*.7.50 wordt 3.40 euro
Niet leden: *f*.9.75 wordt 4.45 euro

De kalenders zijn verkrijgbaar bij Old Reurle (dhr. A. Flierman en bij de VVV)

Oude foto's: U kunt oude foto's laten bijmaken.

Afmeting: 10x 15 A6
Leden: *f*.6,-- wordt 2.75 euro
Niet leden: *f*.7,50 wordt 3.40 euro

Afmeting 15 x 20 A5
Leden: *f*.7,50 wordt 3.40 euro
Niet leden: *f*.10,-- wordt 4.55 euro

Afmeting 20x 30 A4
Leden: *f*10,-- wordt 4.55 euro
Niet leden: *f*.12,50 wordt 5.70 euro

Het bijmaken van de foto's kunt u aanvragen bij Old Reurle.

REDACTIEPRAAT

De Kroezeboom heeft deze keer erg veel tekst. Om ons blad toch wat aantrekkelijk te maken en te houden, zullen we af en toe een fotootje tussen de diverse bijdragen zetten.
JHT

WAT BETEKENT RUURLO

Ruurlo is een unieke plaatsnaam die bij mijn weten geen enkele verwant onder de geografische namen heeft, terwijl hij ook niet als familienaam voorkomt wat van weinig plaatsnamen gezegd kan worden.
We horen voor het eerst van dit Gelderse dorp in 1134 als Ritherlo, in 1313 lezen we Roderlo, twee zeer uiteenlopende vormen waarvan op het eerste gezicht moeilijk te zien is hoe de laatste uit de eerste is ontstaan Zowel "rither" als " roder" zijn oude woorden voor het dier dat wij nu als "rund" kennen. Ruurlo was dus oorspronkelijk een nederzetting bij een open met gras begroeide plek in een bos waar runderen rondliepen.
Het Nederlandse woord "rund" stamt regelrecht van het Germaans, waarin men het stamwoord 'hrunthi' kende, ongeveer uit te spreken als "chroenthi" met een Engelse th. Daarnaast bestond er een variant "hrinthi", uit te spreken "chrinthi"; welke varianten van het rund hiermee bedoeld werden is niet meer na te gaan.
Beide woorden betekenden "dier met horens"en dat kan dus op meer dieren betrekking hebben dan alleen het rund. Uit deze twee Germaanse grondvormen ontwikkelden zich "rund(er)" maar ook "rint" en "rent", die beide in het Nederlands voorkwamen.

Er kon echter nog een verandering plaatsvinden, die al in Oud-saksische tijden teruggaat; de "n" voor de oorspronkelijke "th"en het resultaat was "hrither" naast "hruther" en "hrother".
Toen verdween ook de "h" aan het begin en dan zien we de vormen "rither, ruther en rother" verschijnen die we in verschillende Nederlandse, Belgische en Engelse plaatsnamen nog terug vinden. Uit het Oud-engels is een document bekend waarin van een "hrithra leah" gesproken wordt een "loo waarin runderen liepen", ook wel omschreven als "runderweide".Als zich uit deze weidenaam een plaatsnaam ontwikkeld had dan zou die Ritherley of Rotherleygeweest kunnen zijn en dat was dan een directe verwant van Ruurlo geweest.
Het Oud-fries kende die "rither" ook en daaruit ontstond het huidige Friese "rier" dat "vaars", een jonge koe betekent. 01.39 *(03)*

Deze ontwikkeling had ook in het geval van “Ritherlo” kunnen plaatsvinden en Ruurlo zou dan wellicht “Rierlo” geheten hebben. Maar om een of ander onbekende redenen is dat “Rither” al vroeg vervangen door “Rother”; vandaar dat we een paar eeuwen na de eerste vermelding de plaats als Roderlo aantreffen.
Dit sleet af tot Roorlo waarna de uitspraak zich wijzigde in Reurlo waarvan Ruurlo een uitspraak-variant is. Een ander voorbeeld van het gebruik van “rother” in deze streken is een woord “rother-stedi”, eigenlijk een runderstede, een plaats waar men runderen hield.

Zo simpel is dat dus met Ruurlo, begrijpt u? (mk)

Bron: een gedeelte van een publicatie in een onbekende krant op een niet bekend tijdstip door de heer B.J. Hekket.

SCHILDERD OLD REURLE.

Onze historische vereniging heeft de afgelopen tijd nogal wat initiatieven genomen om het verleden tastbaar dichtbij te brengen. Te denken valt aan de landbouwwerktuigen-tentoonstelling, de Kadastrale Atlas en de recent in het leven geroepen archeologische werkgroep.
Sinds kort is het initiatief genomen om schilderijen, etsen, aquarellen en tekeningen over oud Ruurlo en zijn omgeving te gaan inventariseren, ten toon te stellen en vast te leggen in een fotoboek waarin ook gegevens over de makers zijn opgenomen
We beginnen niet vanuit een nulpositie. Diverse kunstwerken en hun eigenaren zijn bekend. We veronderstellen echter dat er meer moet zijn. Dat meerdere en het inmiddels bekende zouden samen wel eens een rijk geschakeerd beeld kunnen opleveren.
Heel concreet denken we aan schilderijen van uiteraard het kasteel, de orangerie, de Dorpsstraat, de kerk en de molen Agneta. Maar ook aan schilderijen van boerderijen in het buitengebied, het ploegen, het binnenhalen van de oogst, de Baakse beek, de Veengoot of de ondergaande zon in het Broek of boven het dorp. Kortom: een rijk palet.

Om een dergelijk palet te realiseren zullen we eigenaren van kunstwerken moeten bereiken of tipgevers die kennissen en familie hebben waar zoiets al jaren aan de muur hangt. Vervolgens zullen we hen vragen of ze hun schilderijen tijdelijk in bruikleen willen geven. In de bruikleenperiode worden de schilderijen tentoongesteld. Uit een selectie van het tentoongestelde materiaal wordt tenslotte een boek gemaakt.
Op zich kan het in bepaalde gevallen de moeite waard zijn van een object, bijvoorbeeld een boerderij, een historische en een eigentijdse prent te hebben. Te denken valt aan boerderij Mekking aan de Kaaldijk die in 1903 is gebouwd op de plaats waar voordien een uit leem gebouwde boerderij heeft gestaan.
Daarnaast zijn over het algemeen recente werken over landschappen en oude objecten van belang.

Al met al een project dat we zeer de moeite waard vinden en dat de nodige tijd, inspanning en doorzettingsvermogen zal vergen. Mede gelet op de omvang en de kunstzinnige aspecten gaan we nauw samenwerken met de Kunstkring Ruurlo. Anne Sampiemon van de Kunstkring en ik gaan de eerste aanzet geven. Op termijn zullen we zeker versterking nodig hebben. Dat hoort U dan wel van ons.

Weet U nu al mensen die volgens U een schilderij hebben dat voor ‘Geschilderd old Reurle’ de moeite waar kan zijn of bezit U zelf een mooi historisch kunstwerk, laat het ons dan weten. Het telefoonnummer van Anne is 452827, mij kunt U bellen op 491293.

Joris Bakker.

DE REURLSE AOVEND

De goede tijding was al aangeplakt aan de buitenkant van de zaaldeur, die maandagavond van de 10de oktober: "Old Reurle heeft al 315 leden, wij maken ons gereed voor de ontvangst van de 350ste!" Bij binnenkomst van de grote zaal van De Luifel waren weliswaar niet alle driehonderdvijftien leden aanwezig, maar Martin Kok kon toch, vanachter de bestuurstafel, een groot aantal bezoekers verwelkomen. Het enige agendapunt dat hij in zijn inleidend praatje aankondigde was het voorstel tot uitbreiding van het bestuur met twee nieuwe bestuursleden. Tot toetreding waren bereid gevonden mevrouw Ineke Brinkhuis en de heer Joris Bakker, geen onbekenden bij Old Reurle. Hun benoeming werd bekrachtigd met een hartelijk applaus van alle aanwezigen. Een welkome versterking! De voorzitter rechtvaardigde de vergroting met de toeneming van de activiteiten van onze historische vereniging. Zo is een groepje "archeologie" gevormd door een vijftal enthousiastelingen met uiteenlopende graden van deskundigheid. Doel is onder meer: speuren in de bodem rondom Ruurlo naar oudheidkundige vondsten. Het blijkt namelijk dat, waar in onze omgeving graafwerkzaamheden worden verricht voor wegenbouw of anderszins, soms antieke potscherven of gebruiksvoorwerpen voor de dag komen. Met het gemeentebestuur zal worden overlegd, voordat grote graafpartijen zullen worden ondernomen. Meer geïnteresseerden voor deze werkgroep zijn welkom!

Hierna kon ieder de foto's, fotoalbums, publicaties, kaarten en meer van dergelijke zaken bekijken, alles heel overzichtelijk klaargelegd
Veel bezoekers herkenden zich of anderen, terwijl de bezitters van fotocollecties op hun prenten de namen van onbekenden konden invullen. Zo komt een veelomvattend fotoarchief van Ruurlo tot stand, samen met de kaarten van Frits Toevank een mooie historische verzameling.
Vermelding verdienen nog de boekentafels van de bibliotheek en het Staringinstituut. Van deze laatste mogen vermeld de kadastrale atlassen van Beekbergen en Warnsveld, de voorlopers van die van Ruurlo. Deze uitgaven waren fraai uitgevoerd: het tekstboek in royaal formaat met duidelijke foto's, de kaarten als scherpe fotokopieën, de belettering hier en daar uiteraard sterk verkleint maar goed leesbaar. Voor weifelaars misschien toch nog een overweging om tot koop te besluiten.
De belangstelling voor het vele materiaal en de hernieuwde kennismaking met oude bekenden bracht iedereen in een opperbeste stemming, die niet te dempen leek. Pas nadat tegen het einde van de avond de laatste bezoekers met zachte drang naar buiten waren geschoven kon het werkcomité ernst maken met het opruimen. Fikse inspanning, grote voldoening!

H.P.

De Meene, met op de voorgrond de "Koffiekan"

LEZERSPOST

Naar aanleiding van de ingezonden brief van de heer Ligtenberg, in Onder d'n Kroezeboom van vorig kwartaal, volgt hier de reactie van de Johan Wensink, boswachter bij Staatsbosbeheer.
(Lezerspost wordt geplaatst buiten de verantwoordelijk van de redactie).

In de Achterhoek zit de geschiedenis in de grond.
Ik heb de Grote Historische Atlas van Nederland, 1830-1855 opgeslagen op pagina 88 en zie dat er toen maar betrekkelijk weinig bos in de omgeving van Ruurlo te vinden was.
Bij Huis Ruurlo, in de Meene, de Formerhoek, de Veldhoek en het Kerkwijkerbos liggen oude boskernen.
Voor de rest moet de omgeving van Ruurlo rijk geweest zijn aan heidevelden met hier en daar een vliegden en vennen, beter bekend als "woeste gronden".
De molen op het molenplateau, nog te zien op de kaart, stond natuurlijk niet in het bos.

Kijk ik daarentegen naar de kaart op pagina 33 van de Grote Provincie Atlas, 1990, dan zie je dat het areaal bos in de loop der jaren enorm is toegenomen.
Als de molen er nu nog had gestaan, dan waren de wieken verstrikt geraakt in de takken van de bomen rond de molenbelt.
"Woeste gronden" zijn massaal bebost met grove den in het begin van de 30ste eeuw. Het hout bracht veel op en werd vooral gebruikt in de Limburgse mijnen als stuthout en vulhout.
Voordat Grenenhout breekt begint het enorm te kraken, dus ideaal voor stuthout; men had tijd om zo snel mogelijk een goed heenkomen te zoeken; daar komt ook het gezegde vandaan: "Grenenhout spreekt".
Op een gegeven moment zijn de mijnen in Limburg gesloten en nam de vraag naar grenen hout (grove den) af.
Verschillende Nederlandse houtvesters zijn over de hele wereld naarstig op zoek gegaan naar goede vervangers voor onze inheemse grove den. De grove den is wel eens waar een mooie boom maar groeit langzaam en is nog al eens krom. Ook de kwaliteit van het Nederlandse Grenenhout is niet al te best.
Na veel geëxperimenteer met verschillende boomsoorten zijn uiteindelijk de Douglas en Japanse lariks de bomen geworden die de toekomst hebben en op het ogenblik nog veel in de Nederlandse bossen te vinden zijn.
In de boswachterij Ruurlo vind je trouwens ook de boomsoorten die voor houtproductie minder geschikt bevonden zijn, zoals de Sitkaspar, Fijnspar en Abies Grandis.
Ook Staatsbosbeheer heeft veel energie gestoken in het omvormen van grovedenne bossen. Hoge kwaliteit, hoge productie en snel groeiend hout daar was behoefte aan.
Met name douglas is een goed groeiende boom die een goede kwaliteit hout oplevert. De douglas heeft echter ook een nadeel, het is er altijd donker, vochtig en klam onder, zaaien zich enorm uit en er is wat natuurwaarde betreft niet veel te beleven.
Op een gegeven moment is Staatsbosbeheer met andere ogen naar het bos gaan kijken.

01.41 *(05)*

Zaken als verhogen van natuurwaarden en recreatie werden belangrijker. Er is in de boswachterij Ruurlo gekozen voor meer licht in het bos en een groter aandeel dood hout.
Dit houdt in minder douglas en fijnspar, meer eik, grove den en hier en daar een boom dood maken door het rondom inzagen van de stam, het zogenaamde ringen.
Geen monoculturen maar bossen met een kruidenlaag, een struiklaag en bomen met verschillende leeftijden maar dus ook dood hout. Kortom ideale omstandigheden voor zo veel mogelijk natuur.
U kunt trouwens zelf in het voorjaar constateren dat het werkt, in goed ontwikkelde loofbossen hoor je veel meer vogels als bijvoorbeeld in Douglasbossen.
Het laatste restant van wat eens een grote stille heide was lag nog ten zuid westen van de molenbelt ingeklemd in een douglasbos. Een heitje van pak weg 50 bij 50 meter, op de kaart in de provincie atlas niet eens meer ingetekend.
Aan Staatsbosbeheer de keus, of het heitje dicht laten groeien of groter maken door het douglasbos te kappen. We hebben voor het laatste gekozen, variatie in het landschap, landschappelijk interessanter, goed voor de levendbarende hagedis, een prachtig uitzicht vanaf de molenbelt en restaureren van een stuk cultuurhistorie waren de argumenten die voor het Staatsbosbeheer belangrijke rol speelden.

Als u nu het heideterrein bekijkt dan kunt u ontdekken dat na het verwijderen de bomen, stobben, takken en naalden, de heide weer in opmars is.
De oude groveden die zijn leven als vliegden ooit begonnen is op de vlakte staat er nog prima bij en komt weer volledig tot zijn recht.
Het wil niet zeggen dat het inzicht over natuurbeheer/ cultuurbeheer bij Staatsbosbeheer niet zal veranderen, misschien staan er in de toekomst nog weer andere, spannende dingen te gebeuren.
Ik zei al de geschiedenis zit in de Achterhoek in de grond en dat maakt de Achterhoek ook zo mooi en interessant.

Johan Wensink, Boswachter Staatsbosbeheer.

Nog een kijkje in de Meene

.

BOERDERIJNAMEN van Ruurlo.

C1 Boerderij Lusink.
Deze heeft gestaan aan de Gloepstege, nu een klein paadje van de Barchemseweg naar de van Tuyll van Serooskerkenweg. Er woonde in 1841 een Jan Lusink, zijn familie woonde er tot 1888, waarna er de familie Pardijs komt te wonen, totdat deze boerderij in 1912 door brand wordt verwoest. Er vindt geen herbouw plaats, maar het huisnummer C1, later Bar-chemseweg 86, gaat naar Dennenoord. Dit wordt het huis voor burgemeester van Arkel, die van 1917 tot 1942 burgemeester van Ruurlo was. Tot 1978 blijft dit huis burgemeesterswoning.

C2 Boerderij Hoogeweg of Hilverink.
Thans 't Rijkenbarg 5. Eerste bewoner, Bernar-dus Berenschot, is van beroep wever. In 1876 wordt het herbouwd en in 1910 komt er de familie Hilverink te wonen, waarnaar de boer-derij ook wel genoemd is.

C3 't Ryckenbarg.
Het Ryckenbarg komt in 1382 al voor in de rekeningen van de Hertog van Gelre. Bewoner in 1550 is Lambert tho Rykenborch. Zijn nakomelingen wonen er tot 1810. Op dit erf wordt in 1820 een tweede woning gebouwd en wel voor de oud-staatsman Berend Wildrik, geboren in 1745 te Zutphen en overleden in Ruurlo in 1831. Zijn dochter, Rudolphine Swanida Wildrik, heeft diverse dorpsgezichten van Ruurlo in 1830 geschilderd in aquarel. Zij vertrekt naar Oosterbeek in 1843 en er komen andere families te wonen.

C4 Kleine Gotink of Lettink.
Ook wel veurste Gotink genoemd, nu Hukkersdijk 4. Kennelijk op het erf van de Gotinks gebouwd, de eerste bewoners in 1691 kwamen dan ook van het Groote Gotink in 1681.. In 1852 komen er Albert Lettink met familie te wonen, afkomstig uit Zelhem.

C5 Groote Gotink.
Ook wel de Achterste Gotink genoemd. Het Gotinck komt al voor in de Erftynsboeken van Lochem anno 1557, bewoner was toen Henrich Pesse of Goetinck. Vanaf 1704 komt er nog een tweede woning bij. In 1880 wordt de oude boerderij gesloopt en herbouwd aan de Hukkersdijk. Dan wordt de boerderijnaam Hukker, ook wel Hartelmansgotink, genoemd naar de Hartelmans die ooit eigenaren waren van dit bezit. De tweede woning wordt in 1898 verlaten.

C6 Timmerbult.
Eerste bewoner in 1840 was Willem Timmerman uit Steenderen. In 1915 wordt het afgebroken en nr. 6 (het huisnummer) wordt het Huize Rijkenbarg, gebouwd in 1932 in opdracht van Mr. W. baron van Heeckeren van Kell. 01.42 *(06)*

Deze komt er in datzelfde jaar met zijn familie te wonen tot 1939, om vlak voor de Tweede Wereldoorlog Kasteel Ruurlo te betrekken, alwaar de laatste tante in 1938 was overleden. Na de oorlog komt er uiteindelijk de familie Jurgens uit De Steeg te wonen.

C7 Stokkink.
Een woning die van 1853 tot 1873 heeft gestaan aan de Wildenborchseweg tussen Nevelkamp en Letting. Er woonde de familie Stokkink.

C9 Rikkelmanshutte.
Op de Hukkersdijk 5, is in 1799 gebouwd als hutte op de kamp Rikkelman. Het was dus op een rijkemanskamp kunnen wij aannemen, aangezien Rikelic, rijk betekent in het Middelnederlands woordenboek. Reeds in 1810 wordt de hut een huis en brandt dan weer af in 1825, het wordt dan weer herbouwd en nogmaals in 1923 herbouwd.

C10 Kreunen.
Gotinkveldweg 2. Eerst vanaf 1830 bewoond door de Lusinks, later door de Kreunens die er nog steeds wonen.

C11 De Bult.
De eerste Bult heeft ca 30 meter ten westen van de huidige Bult gestaan en was op een bult gebouwd. Het huidige adres is Gotinkveldweg 1.

C12 Tuitert.
Gotinkveldweg 5. Deze boerderij is naar de bewoners genoemd die van de Tuitert kwamen, nabij Herkampweg 4.

C13 Bekenschot.
Nu Bekenschot 1. Bekenschot wordt al vermeld in een verpondingsboek in 1650. Kwamen de Bekenschots van een afgepaald terrein nabij een beek?

C14 Moespot.
Nu Barchemseweg 106. Gezellige benaming voor een boerderij die op een boerenkoolakkertje is gebouwd.

C15 Mezeman, eerder Meserij.
Eerst genoteerde bewoner in 1670 is Joost op de Meserij. De plaats waarop de oudste boerderij stond lag nabij een meertje waar meesjes vertoefden. Nu Barchemseweg 71.

C16 Sleumer.
Nu Sleumersteeg 1. In het verpondingsboek van 1650 vermeld als De Sloemerie. De uitspraak zal toen ook al sleumer geweest zijn, gezien oe als eu werd uitgesproken, oe was ö. Eén van de eerste bewoners was Albert Sleumers, zoon van Jan Sleumers of Westerholt ("of" was toen van). De Sleumerij zou wel eens kunnen betekenen dat er wat geschild werd, bij voorbeeld eekhout of wel eikenhout voor de schors voor leerlooierijen. In het Middelnederlands is sleume o.a. bast.

C17 Arenschot of de Flinker.
Höfteweg 12. Er woonde in 1670 al Flinkers. Zeer korte tijd, omstreeks 1750, ook Arenschots.

C18 De Steege of de Driesteege.
Deze boerderij heeft gestaan aan de Sleumersteeg, ten westen van de Sleumer. In het verpondingsboek van 1650 als Driesteege huys en hof. In 1860 is het afgebroken. Eerste bewoner was Lubbert op de Steege. Een steeg was een weg waar men met paard en wagen over kon gaan.

C19 De Höfte of Corniger of Cornegoor.
Höfteweg 7. Er woonde eens een Hern Aelheit Kornegoor. In de 16e eeuw is hij in armoede gestorven. In 1650 wordt er Carel van Trier of Cornegoor genoemd. De Höfte kan betekenen een omheind buitenplaatsje.

C19a Nieuwe Weus.
Gebouwd op het erf van Wuesmansgoed.

C19 Wuestman.
Deze heeft gestaan op Wuestmansgoed en komt al voor in 1650 en is in 1841 afgebroken. In 1670 woont er Derk op de Wueste. Het zal er tamelijk woeste grond zijn geweest.

C20 Lindenschot.
Höfteweg 6. Lindenschot wordt al genoemd in 1545 in het erftynsboek van Lochem. Er woonden van begin af aan Lindenschots tot 1837.

C21 De Brouwer.
Höfteweg 8. Ook een heel oude plaats die reeds in 1650 wordt genoemd. Er woonden vanaf het eerste uur Brouwers, letterlijk en/of alleen van naam?

C22 De Pas.
Brouwershoekweg 4. Eind 18e eeuw stond er een hutte. Pas in 1840 komt er een woning, die gelegen is aan een smal pad.

C23 Oltwater.
Jan Oltwater is in de tweede helft van de 17e eeuw aldaar bewoner. In 1734 kwam er een tweede woning bij. Een halve eeuw later werd de eerste woning afgebroken.

C24 De Pedde.
De boerderij van 1860 heeft gestaan aan het Peddedieksken en is in 1940 afgebroken.
't Dieksken was een verhoogd pad met een groot aantal padden in de buurte. 01.43 *(07)*

C25 Holterboer.
Deze boerderij werd ook wel Schoneveld genoemd. Het adres is nu Barchemseweg 75. De eerste bewoners in 1863 kwamen uit Holten.

C26 Klein Oltwater.
Het Oltwater 1. Het werd ook wel Dram genoemd. Het boerderijtje is gebouwd op het erf van het Oltwater in 1865.

C27 Kavute.
De benaming komt van Kafhut, hut waar gedorst werd. Dit is uitgezocht door de heer A.P. Pardijs, oud secretaris van het waterschap de Baaksebeek, wiens familie er gewoond heeft, nu Wildenborchseweg 41.

Tekst van M.J. barones van Heeckeren van Kell.

Bronnen: *F. Toevank*
Gemeentearchief Ruurlo.

BROOD: WAT KÖ'J DER VAN VERTELLEN

Wie staot ter neet bie stille a'w onzen dageleksen botterham achter de kneupe spölt, maor der bunt wah zóvölle soorten, da'j der ne onwieze pille van ne book aover könt schrieven.
Alle feest en Heilegendage hebt zo wat eur eigen stuutjen, en ok bie de plaatseleke gebruken en bakgewoontes kö'j der ne beste bulte op neumen. Zo wodt den jaorleksen broodlevering bie de Muldersfluite, tussen Hengel en Zellem,altied nog in ere ehollen, maor is 't echte olde gebruuk neet meer as zodääneg te herkennen,umdat den brooduutdeling an de armen van de beide gemeentes neet meer van disse tied is.

Zo wazzen der de 'hagelbroden', dee o.a. in Kilder en Vethuzen bie Zeddam, wodden verdeeld onder de armen. 't Gebeurn bie de 'hagelkruze' dee door op-esteld wazzen en woor in processie naor too wodden egaone. Dee hagelkruze stonnen op ne langen stake en mossen denen um 't ewas tegen hagel en ander malleur te bescharmen. Ze staot ter in onzen tied nog, maor de processies op den openbaoren weg wodt al sinds joor en dag neet meer ehollen.
Den tied veranderd, zu'w maor zeggen ...doodzunde.

In vrogger tieden ha'j ok 't zogenaamde begraffenisbrood. Dit brood kwamp in ons land veur as, grovenbrood, grovenbollen, en 't in den anhef al eneumde begraffenisbrood.
Dan ha'j nog: begraffenisbollen, begraffenisweggen en gaot zo nog maor ne hötte vedan.

In Die:m (Didam) wodden deur de naobestaonden van leu dee 't betalen konnen, wittebrood egetten bie de naogrove. Arme sloebers mossen zik met roggebrood, eur alledaagsen kost tevraene stellen.

In Reurle verdeeln de naobers, nog veur as 't liek uut 't huus wodden edragen, éérst 't groevenbrood in grote platen onder 't anwezege volk.

In Zellem wodden stoetens ebakken, in ronde en halflangen uutvoering, van zo'n dikken vief pond. In Nee door deien ze 't nog völle ampatter. Door wodden gewone zeute krakelingen bie begraffenissen ekruud met karweizaod.

Wat opveel was, dat völle leu 'n zekeren eerbied veur't brood hadden. In de noordeleke provincies van ons land was 't gebrukelek dat in 't brood veur ne liekmaol, zowal in Protestante as in Katholieke kringen, 'n kruus wodden in-ebakken. Dit wazzen de z.g. kruuskrentebollen.

Deur 't hele land wazzen der Katholieke gezinnen woor as 't brood met 't mes wodden 'bekruust', veur 't an-esnejen wodden.
A'j good naoprakkezeerd, dan bunt ter now ok nog zat breudjes dee as van dee bizundere vormen en benamingen hebt. Denk maor is an den Pallempaosen met ziene haentjes en den broodkrans, den weihnacht-stolle en in Limburg de St.Jansbreudjes.

Dan ha'j ok nog de polderstoetens, van dee grote jongens dee zo'nne dikke twaalf ons waogen en dee indertied ebakken wodden veur de polderjongens dee hier de weuste grond in cultuur brachten, en zo de name an dat brood egeven hebt.

Zelf he'k in mien jeugd, as éne van ne groten trop, verscheidene maolen ne grote tasse van dee lummels, met 't zweit dikke veur 't heufd mét motten sleppen naor huus, lopend vanaf den afslag naor den Huikert woor as bakker Bets Kranenbarg wonen.
't Was 'n dikke dree kilometer äözen woor a'j dufteg smach van kregen. Meistentieds ha'k de dunne ribbeltjes, dee as dwas aover dee stoetens lepen, der af-ekneppen en op-egetten veur a'k in huus wazze.

Hans Cristiaan Andersen hef aover brood 'n prachtegen sage eschreven. Hee verteld aover ne nuffe van ne deerne, 'n allermeugenst greuts nöst, dat lillek te passe kwamp umdat ze gin eerbeed had veur 't brood dat ze halen mos. 't Was zo'n fladde van ne deerne, dat ze bange was um wat stof of modde an eure mooie lakschuuntjes te kriegen.

Zee was gruwelek hoveerdeg en schamen zik dan ok dat eure olders maor ne paar arme drommels wazzen. Zo was ze ne maol in eure beste klere onderweggens van 't darp op huus an, en onder den arm droog ze ne schötteldook met doorin 't pas ekochte brood.

An de veute droog ze ne paar mooie zwatte glimmende lakschuuntjes. Too ze dan ok ne besten plas vol moddersjieps integen kwamp, prakkezeern ze niks en lae 't kosteleke brood midden in den drab.
Maor mét dat zee der opstappen um met dreuge veutjes aover den plas te kommen, scheurn de grond onder eur lös en gillend verdween ze in 't hol van 't moeraswief. Onder an-ekommen mos ze stief as ne zoltpilaster blieven staon, met eure now smerege bekladde lakschuuntjes nog altied baoven op 't brood. Eur prachtege kleed was now helemaols drekkeg, en op eur scholders zatten ne stel vieze sliemerege, spiejende broene pedden. Vanuut de näö van eure rökke kroppen glibberege siskende slangen, en ze kreeg 'n honger, barre! Uut alle macht prebeern ze of ze ok bie 't brood onder eure veute kon kommen, maor 't enege dat ze bewaegen kon was eur heufd.
Woor at zee ok kek; 't was allemaole zwaeveldamp en smeregheid.'t Gekke was dat eur geheur wal tien keer better was as veur den tied. Zee mos anheurn ho as de leu dee eur 't brood hadden zeen vertrappen, en in de grond zogen scheten, an eur olders vertellen wat ter gebeurt was. Ze kon wah grienen. Oh as zee 't toch ongedaon had können maken, 't was eur alles weerd ewes.

Nooit hebt de leu weer wat van eur vernommen en ne olden kooheuder maken 'n leed aover 't hoveerdege deerntje dat nooit weer uut 't riek van 't moeraswief was trugge ekommen
't Hele land leerden zo eur ongelukke kennen en gin mense den 't nog waogen um ok maor ne krömmeltjen stoete te verknooien....
Brood, waes ter wies met

23 febrewari 1996 Wim Bluemers

De FAMILIE ENSINK

Nu volgen een aantal pagina's over de familie J. Ensink, zoals U in het verslag van de secretaris hebt kunnen lezen. (Red-JHT)

GENEALOGIE VAN BEREND ENSINK

I.1 **Berend ENSINK,**
-gedoopt op 13-08-1747 te Warnsveld,
-overleden op 07-01-1829 te Vorden op 81 jarige leeftijd.
-gehuwd voor de kerk op 34 jarige leeftijd op 03-01-1782 te Zutphen met **Derkjen ALBERS**.

Uit dit huwelijk:
1. **Jacob ENSINK** (zie II.1 op blz 1).
2. en nog drie meisjes

II.1 **Jacob ENSINK,**
-gedoopt op 10-04-1782 te Zutphen,
-overleden op 03-05-1854 te Vorden op 72 jarige leeftijd.
-gehuwd voor de kerk op 24 jarige leeftijd op 13-04-1806 te Vorden met **Anna Christina DIETZ**, 25 jaar oud,
-gedoopt op 24-09-1780 te Philippine (onder Vorden), overleden op 07-02-1865 te Vorden op 84 jarige leeftijd.

Uit dit huwelijk:
1. **Berend Jan ENSINK**, geboren op 04-12-1806 te Vorden.
2. **Aleida Johanna ENSINK**, geboren op 03-01-1810 te Vorden.
3. **Derk Johan ENSINK**, geboren op 17-03-1812 te Vorden.
4. **Antony Jacobus ENSINK** (zie III.4 op blz.1).
5. **Gerhardus Johannes ENSINK**, geboren op18-01-1816 te Vorden.
6. **Christina Elisabeth ENSINK**, geboren op18-01-1816 te Vorden.
7. **Anna Maria ENSINK**, geboren op 01-03-1820 te Vorden.

III.4 **Antony Jacobus ENSINK,**
-geboren op 17-03-1814 te Vorden,
-overleden op 14-09-1895 te Ruurlo op 81 jarige leeftijd.
Hij is hoofdonderwijzer en viert in 1876 zijn 25 jarig jubileum.
-gehuwd (1) op 37 jarige leeftijd op 10-08-1851 te Hasselt met **Egberta Klazina BROUWER**,
-geboren c. 1826? te Hasselt (?),
-overleden op 24-08-1859 te Ruurlo.
-gehuwd (2) op 51 jarige leeftijd op 04-03-1866 te Ruurlo met **Grada W. BEMER**,
-geboren c. 1841 te Ruurlo.

Uit het eerste huwelijk:
1. **Jacob (zoon in adv.) ENSINK**, geboren op 12-08-1853 te Ruurlo.
2. **Dochter ENSINK**, geboren op 10-05-1855 te Ruurlo.
3. **Isaac Benjamin Robert ENSINK**, geboren op 01-03-1857 te Ruurlo, overleden op 08-02-1860 te Ruurlo op 2 jarige leeftijd.
4. **Anna Christina Egberta Klazina ENSINK**, geboren op 31-07-1859 te Ruurlo, overleden op 23-10-1859 te Ruurlo, 84 dagen oud.

Uit het tweede huwelijk:

5. **Zoon ENSINK**, geboren op 04-02-1867 te Ruurlo.
6. **Zoon ENSINK**, geboren op 29-09-1873 te Ruurlo.
7. **Dochter ENSINK**, geboren op 17-01-1877 te Ruurlo.

De gegevens uit de bovenstaande genealogie komen uit:
-Ensink, Jacob, Drie kwartierstaten van een familie Ensink. Groninegn 1988;
-Verzameling oude familieadvertenties, afkomstig van het CBG te Den Haag;
-en uit eigen opgave.

Van Jacob Ensink (*1853) zelf zijn mij geen gegevens bekend.

Voor zover ik weet, leeft de samensteller van de Drie kwartierstaten nog:
Prof. J. Ensink,
De Savornin Lohmanlaan 41,
9722 HC Groningen.

SCHOOLMEESTER ENSINK

Deze foto is van het Kerkplein in Ruurlo, ongeveer 1890.

Links de oude Dorpsschool tot 1883; dan verbouwd tot gemeentehuis en in 1952 afgebroken.

Midden de oude boerderij Eikelkamp (later Gijgink) voor de laatste verbouwing in 1903.

Rechts de Schoolmeesters- of kosterswoning.

In dit schoolmeestershuis kwam in 1851 te wonen de onderwijzer Anthonij J. Ensink, geboren 1814 in Vorden, met vrouw Engbertha K. Brouwer, geboren 1826 in Dronten.
Hier werden de volgende kinderen geboren:
-in 1853 Jacob Ensink, hij vertrekt in 1897 naar Doetinchem.
-in 1855 Maria Ensink, zij vertrekt in 1882 naar Dieren.
-in 1857 Isaac Ch.E. Ensink, overleden in 1859.
Moeder Engbertha overlijd in 1859.

Vader Anthonij J. hertrouwde in 1866 zijn hulp in de huishouding en buurmeisje Grada W. Bemer, geboren 1841 in Ruurlo (van B6, nu Dorpsstraat 17 (Kamperman).
Er worden nog 2 kinderen geboren (?) en wel:
-in 1867 Jan Ensink,
-in 1873 Anthonij Ensink, hij vertrekt in 1891 naar Breda.

In 1888 komt er een nieuwe hoofdonderwijzer, de heer Kerst Zwart en de familie Ensink verhuisd naar A.22, nu Groenloseweg 2.
Vader Anthonij J. overlijd in 1895 en moeder Grada W. vertekt in 1900 naar Neede.

Het is niet bekend wat voor beroep Jacob had, maar vermoedelijk was hij werkzaam op het gemeentehuis van Ruurlo, want zijn naam komt wel eens voor in gemeentestukken, bijv. voor vergoeding aan gemeente Lichtenvoorde voor schoolgaande kinderen uit het Ruurlose Zieuwent en met begravenisrechten e.d.

Ruurlo, 6 augustus 2001.
Frits Toevank.

HERBARIUM

Op de volgende twee bladzijden treft u een tweetal pagina's aan uit het herbarium van de heer Ensink.

Herbarium_No	Taxon_Name	Class	Date_1	Date_	Place	Location
007664	Achillea millefolium	Compositae	1888 Jul	00/00/00	Ruurlo	Algemeen aan wegen enz.
007677	Achillea ptarmica	Compositae		05/08/1882	Ruurlo	Aan de weg van de Grote naar de Kleine Meene
007678				14/08/1887	Ruurlo	Slootkanten bij het Rommelder
005017	Aegopodium podagraria	Umbelliferae	1887 Jun	00/00/00	Ruurlo	In tuinen
005022	Aethusa cynapium	Umbelliferae	1885 Aug	00/00/00	Ruurlo	Op bouwland
003658	Agrostemma githago	Caryophyllaceae		05/08/1884	Ruurlo	In een heg bij het hotel
002113	Agrostis canina	Gramineae	1887 Jul	00/00/00	Ruurlo	Orsouw
002117	Agrostis canina var. mutica	Gramineae		06/08/1888	Ruurlo	Molenbeek
002122	Agrostis stolonifera	Gramineae		07/08/1888	Ruurlo	In tuinen
002127	Agrostis vulgaris	Gramineae		10/07/1885	Ruurlo	Aan wegen, op grasland enz.
002126				06/08/1888	Ruurlo	In tuinen
002139.01	Aira caryophyllea	Gramineae	1887 Jul	00/00/00	Ruurlo	Sophiapark, straatweg
006956	Ajuga reptans	Labiatae		05/05/1882	Ruurlo	Algemeen in vochtige weiden
001691	Alisma plantago-aquatica L.	Alismataceae		26/07/1883	Ruurlo	Alom in sloten
002832	Allium vineale	Liliaceae		06/07/1887	Ruurlo	Achter de Hervormde pastorie
002831			1884 Aug	00/00/00	Ruurlo	Achter de Hervormde pastorie, onder eikenhakhout
003084	Alnus incana (L.) Moench	Betulaceae	1885 Oct	00/00/00	Ruurlo	Engelsche Werk Molenstroet, hier en daar aangeplant
003086			1886 Mar	00/00/00	Ruurlo	Sophiapark
002157	Alopecurus geniculatus	Gramineae		03/06/1886	Ruurlo	Loosteeg, spoorsl.
002170	Alopecurus pratensis	Gramineae		03/06/1886	Ruurlo	Stationsweg
006280	Anagallis arvensis	Primulaceae		25/07/1883	Ruurlo	Op bouwland
006275			1889 Jul	00/00/00	Ruurlo	
006284	Anagallis tenella	Primulaceae		25/07/1883	Ruurlo	Bij de Visch, in een uitgegraven gat
006190	Andromeda polifolia	Ericaceae	1894 Aug	00/00/00	Ruurlo	In het Formerveen
003903	Anemone nemorosa	Ranunculaceae		17/04/1882	Ruurlo	-
003904			1882 Apr	00/00/00	Ruurlo	Zeer algemeen onder hakhout
005028	Angelica sylvestris	Umbelliferae		05/08/1884	Ruurlo	Aan slootkanten enz.; tamelijk veelvuldig
005027						
007706	Antennaria dioica	Compositae		05/07/1887	Ruurlo	Vochtige heide bij de Batsdijk
007712			1882 Jun	00/00/00	Ruurlo	In het Molenbosch
007711			1882 May	00/00/00	Ruurlo	In het Molenbosch
007691	Anthemis arvensis	Compositae	1885 Jun	00/00/00	Ruurlo	Op klaverland
002184	Anthoxanthum odoratum	Gramineae		10/07/1885	Ruurlo	Veelvuldig tussen andere grassoorten
002182				12/06/1886	Ruurlo	Ruurlosche Broek
002185			1889 Summer	00/00/00	Ruurlo	Loosteeg
002190	Anthoxanthum puelii	Gramineae		09/07/1888	Ruurlo	Onder koren
005035	Anthriscus cerefolium	Umbelliferae		30/05/1886	Ruurlo	In de Moestuin van het kasteel, verwilderd
005039	Anthriscus sylvestris	Umbelliferae	1888 Jun	00/00/00	Ruurlo	In een tuin
006626	Antirrhinum majus	Scrophulariaceae	1887 Sep	00/00/00	Ruurlo	Opslag in tuinen
002202	Apera spica-venti (L.) Beauv.	Gramineae	1888 Jul	00/00/00	Ruurlo	Op korenvelden
005476	Aphanes arvensis	Rosaceae		05/05/1882	Ruurlo	In korenlanden
005491	Aphanes microcarpa	Rosaceae		05/05/1882	Ruurlo	In kornenlanden
005127	Apium inundatum	Umbelliferae		04/07/1887	Ruurlo	In grachten van het kasteel
003917	Aquilegia vulgaris	Ranunculaceae		01/06/1886	Ruurlo	
003918						Tuin verwilderd

Herbarium_No	Taxon_Name	Class	Date_1	Date_2	Place	Location
001664	Elodea canadensis	Hydrocharitaceae	1889 Jun	00/00/00	Ruurlo	Grevengracht
001665			1893 Sep	00/00/00	Ruurlo	Vellervoort
002675	Elytrigia repens	Gramineae		10/07/1885	Ruurlo	Algemeen
005348	Epilobium angustifolium	Onagraceae		25/07/1883	Ruurlo	Onder hakhout
005364	Epilobium montanum	Onagraceae	1883 Jul	00/00/00	Ruurlo	Onder bomen
005383	Epilobium parviflorum	Onagraceae		25/07/1883	Ruurlo	Onder hakhout
002977	Epipactis helleborine	Orchidaceae		19/07/1882	Ruurlo	Kleine Mheene, aan slootkanten in de-
001496	Equisetum arvense	Equisetaceae		10/04/1882	Ruurlo	Bij de Beek enz.
001497			1888 Jul	00/00/00	Ruurlo	
001503	Equisetum hyemale L.	Equisetaceae		21/08/1888	Ruurlo	De Maandag
001528	Equisetum palustre L.	Equisetaceae	1882 May	00/00/00	Ruurlo	De Morsch, in sloten
001520			1884 Jul	00/00/00	Ruurlo	De Morsch; Scheperij
001523			1885 Jul	00/00/00	Ruurlo	De Morsch, in sloten
001522	Equisetum palustre L. var. polystachum	Equisetaceae	1885 Jul	00/00/00	Ruurlo	De Morsch, nabij de Scheperij
006222	Erica tetralix	Ericaceae	1883 Jul	00/00/00	Ruurlo	Op vochtige heide
006219			1889 Jun	00/00/00	Ruurlo	Bij de Kooy
007961.01	Erigeron acer	Compositae	1882 Jul	00/00/00	Ruurlo	Nabij het Station
007961.02			1888 Aug	00/00/00	Ruurlo	Vellervoort
007969	Erigeron canadensis	Compositae		26/08/1887	Ruurlo	Stationsterrein
002050	Eriophorum angustifolium	Cyperaceae		12/06/1886	Ruurlo	Het Broek
002045			1882 Apr	00/00/00	Ruurlo	De Morsch, in sloten
004866	Erodium cicutarium	Geraniaceae	1889 Jul	00/00/00	Ruurlo	Op bouwland bij het dorp
004348	Erophila verna	Brassicaceae (Cruciferae)	1886 Mar	00/00/00	Ruurlo	Op bouwland
004350			1887 May	00/00/00	Ruurlo	In een tuin
004368	Erysimum cheiranthoides	Brassicaceae (Cruciferae)		06/08/1888	Ruurlo	Bij het Langenberg
004367		Umbelliferae	1887 Sep	00/00/00	Ruurlo	Bij het Langenberg
004932	Euonymus europaeus	Celastraceae		22/07/1886	Ruurlo	Binnenman; slootkanten
007977	Eupatorium cannabinum	Compositae	1882 Aug	00/00/00	Ruurlo	Op vochtige plaatsen
004978	Euphorbia helioscopia	Euphorbiaceae		25/07/1883	Ruurlo	In moestuinen en op bouwland
004982	Euphorbia lathyrus	Euphorbiaceae		29/05/1882	Ruurlo	Telkenjare in tuinen opslaand
004988	Euphorbia peplus	Euphorbiaceae	1884 Jul	00/00/00	Ruurlo	In moestuinen en op bouwland
006656	Euphrasia stricta	Scrophulariaceae	1882 Aug	00/00/00	Ruurlo	Algemeen aan wegen tussen het gras
003265	Fagopyrum tartaricum	Polygonaceae	1884 Jul	00/00/00	Ruurlo	Op bouwland, tussen Polygonum fagopyrum
003112	Fagus sylvatica	Fagaceae		15/05/1888	Ruurlo	Veelvuldig aangeplant
002251	Festuca arundinacea	Gramineae	1887 Jun	00/00/00	Ruurlo	Stationsterrein
002369	Festuca gigantea	Gramineae	1885 Jul	00/00/00	Ruurlo	Groote Meene
002370	Festuca loliaceum	Gramineae	1886 Jul	00/00/00	Ruurlo	De Koekoek
002401	Festuca ovina	Gramineae		11/06/1886	Ruurlo	bij het station
002386	Festuca pratensis	Gramineae		27/07/1885	Ruurlo	Groote Meene
002381	Festuca tenuifolia	Gramineae	1885 Jun	00/00/00	Ruurlo	op wegen naar de heikant
007992	Filago minima	Compositae	1883 Aug	00/00/00	Ruurlo	Nabij het station
007993			1887 Sep	00/00/00	Ruurlo	In het windmolenveld
005723	Filipendula ulmaria	Rosaceae	1885 Aug	00/00/00	Ruurlo	Aan slootkanten
005517	Fragaria vesca	Rosaceae		08/06/1886	Ruurlo	Bekenwal, tussen hakhout
005520			1882 May	00/00/00	Ruurlo	Grolsche Straatweg, onder kreupelhout